

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica šte. 6.

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . „ 2.—
četrletna . . . „ 1.—
Posam. šte. . . „ 0.10

Št. 18.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1910.

Leto V.

Ljubljana, 1. aprila 1910.

Naš list ima precej prijateljev tudi v Trstu, zato nam nobeden ne more zameriti, če tudi o tržaških razmerah nekaj besedi izpregovorimo.

Potreba krščanske ljudske stranke v Trstu in okolici je nujna. Prav tako je res, da je veliko Slovencev in Slovenk v Trstu, ki hrepene po organizaciji, po tistih načelih, ki danes v ogromni večini slovenskega ljudstva prevladujejo. In končno je tudi to res, da se je v Trstu v smislu naših načel že začelo delati in da se je celo osnovala stranka kot del Vseslovenske Ljudske Stranke.

Toda srečni začetek je pokvarila neka struja, ki utegne prav vse pokončati, ako se ne ustavi. To je struja uredništva »Zarje«, glasila naših tržaških somišljenikov. Tu ni na mestu več molka, ampak prijateljska beseda, zakaj, kakor se vidi, vsi dosedanjí dobri nasveti prav nič niso pomagali.

Zarjina struja, če se mora ena sama oseba struja imenovati, je padla v nesrečni greh, da hoče posnemati dr. Mahnič in zasloveti kot druga rešiteljica katoliške Slovenije. Toda Mahnič se ne rode vsakih pet let in Janez ni Janez. Dr. Mahnič je bil res odločen katoličan, ki ni poznal v načelnem verskem oziru nobenih kompromisov in nobenega nejasnega motviljenja, toda mož ni bil ozkosrčen, ampak dalekoviden in je bil tudi — politik.

Zarjina struja pa je tudi odločno katoliška, toda njeni udarci so namerjeni namesto na liberalce, na lastne somišljenike. »Zarja« vidi »katoliške moderniste v Ljubljani«, ničesar pa ne stori, da bi tržaške katoličane organizirala zoper prave liberalne modernike v Trstu. Tako dr. Mahnič ne bi bil delal, da bi bil mušice sejati, kamele pa požiral.

Sploh pa v Ljubljani med nami modernistov ni, kar je tržaškim našim prijateljem ravno tako dobro znano, kakor nam.

Ali je to politika, če se »Zarja« zaletava v nas, češ, da gojimo preveč narodnost in se

nagibamo k struji, ki trdi, da je vsa oblast od ljudstva, pa piše o tem kilometerske razprave, namesto da bi se prizadevala tržaške delavske in kmečke okoličanske ljudske sloje združevati in si premišljevanja pripraviti do takrat, ko bo imela kaj pozitivnega pokazati? S svojimi članki ne doseže itak nič, ne v Ljubljani in ne v Trstu. V Trstu nič, zato ne, ker tam ljudje potrebujejo dejanj, shodov in društev in ne papirja, v Ljubljani pa zato nič, ker smo tu zadosti izurjeni in izobraženi, da znamo ločiti zmotno od resnice in ravnotako dobro vemo, kakšno je razmerje med narodnostjo in vero, kakor vemo, do kam sega ljudska oblast in kje se začno ljudske pravice in kje njegove dolžnosti.

Na ta način pa, kakor misli »Zarja«, se ne delajo stranke, ampak — kloštri. Svet pa ni klošter in stranke tudi ne. Če bi bilo res, kar »Zarja« pisari, bi ne bilo treba nobenega političnega programa, ampak gospodje naj kar brevir v roke vzamejo ali pa Hurterjevo dogmatiko, pa naj grede med ljudi na shode poglavje za poglavjem razlagat. Ampak tako ne delajo politiki, ki hočejo ljudi pridobiti in jih vzgajati, marveč otročaji, ki ljudi od sebe podijo. Kar se pa verskih načel posebič tiče, jih bomo katoliški Slovenci med maso lahko utrjevali in razširjali le, če bomo med seboj edini, ne pa če se bomo zavoljo takih čenč, kakor jih je »Zarja« ob priliki glagolske afere prodajala, med seboj preklali.

Zadosti o tem. Tudi, če bo »Zarja« zavoljo tega našega članka zopet iskala dlak v jajcu, kakor je njena navada, ne bomo odgovarjali. Zakaj vsi razsodni ljudje v Trstu so — to dobro in zanesljivo vemo — »Zarjinih« modernističnih halucinacij in njenega mahanja po zraku že zdavnej do grla siti. Vsi smo tudi v tem edini, da se je »Zarja« s svojim psevdomahničevstvom le blamirala. Ni še zadnja nada izgubljena: Trst se še da rešiti. Zato na noge, katoliški Tržačani, duhovščina in posvetnjaki — spametujte prenapeto zarjansko strujo in po-

tem vsi složno, realno in pametno na delo krščanske probuje ob Adriji! Antimodernist.

× × ×

Skupino Jugoslovanske Strokovne Zveze so ustanovili v Sorici na Gorenjskem dne 20. marca. Pristopilo je skupini že prvi dan lepo število gozdnih delavcev. Na ustanovnem občnem zboru so izvolili sledeči odbor: Lovro Pintar, predsednik; Valentin Gasser, podpredsednik; Josip Pintar, zapisnikar; Janez Čufer, blagajnik; Urban Frölich in Matej Kežzar, Anton Čufer, nadzorniki. — Mladi skupini, ki je že ob svojem rojstvu razvila živahno agitatorično moč, želi centrala mnogo uspehov in krepkega razvoja. Saj gozdni delavci so v marsičem še silno na slabem; skupina bo imela obilo hvaležnega posla, da izboljša gospodarski položaj svojih članov. Ob tej priliki opozarjamo vse prijatelje in organizatorje širom naših slovenskih južnih kronovin, da se poloté nemudoma hvaležnega in plemenitega dela za duševni in materialni prosep delavnega ljudstva. V spodbudo bodi vsem povedano, da se centrala Jugoslovanske Strokovne Zveze prav lepo razvija. Ima že lepo število skupin, ki vzorno in navdušeno delajo. Tudi Ljubljana se je začela pogumno gibati. Prav nič se ne bojimo za bodočnost našega proletarijata, že zdaj je jasno, da je njegova bodočnost v Jugoslovanski Strokovni Zvezi. Zato pa še enkrat: S pogumom in podvojeno močjo na delo! Vsa pojasnila daje Jugoslovanska Strokovna Zveza v Ljubljani. Dr.—j—.

× × ×

Med strokovnimi društvi, ki so se ustanovila po najstrožjih dr. Krekovihi načelih: strogo nestransko, spada tudi strokovno društvo delavstva ljubljanske predilnice. Ni sicer veliko čuti o njegovem delovanju, ampak lahko ga stavimo drugim močnejšim in starejšim organizacijam za zgled zaradi njegovega vzornega gospodarstva. Ni ma kdosi gavedi koliko članov, ampak pre-

Carska zločinstva.

(Dalje.)

Tujec potrka močno na mizo. »He, vina sem, starka!« kliče na glas. »Prišel sem iz tuje dežele, gledat zmago velikega Neron; piti hočem na njegovo zdravje, na zdravje prvemu pevcu, zmagalcu v Olimpiji!« — Vina sem — vina sem, dokler zleti zadnji belič iz mošnje — vi vsi ste moji gostje — najbolj časti Neron onega, ki njemu na čast sprazni največ kozarcev! Falerna sem, grozdje Vezuvovo, starka, nič naj ne bo predrago!«

Z občnim veseljem pozdravljajo pivci govor novega gosta. Krčmarica in dekla prinašata vrč za vrčem, v potocih teče vino. Neronovo ime se glasi in slavi iz vseh ust.

Tujec ostro opazuje Spora. Ustne se mu

vsikdar trdo stisnejo, kolikorkrat se pregovori o imperatorji, ne ene kaplje se ne dotakne in nevoljen odvrne Lokustino sestro, kečar se mu bliža s kamenim vrčem, da bi mu vnovič napolnila kupo. Radost narašča bolj in bolj; pesmi odmevajo v tihi noči, pesmi done v čast zmagi, veličasti Neronovej. Tu skoči pokonci tujec s svitlimi očmi.

»Da,« kliče, »velik je, zraven bogov, nad bogovi stoji veliki Neron, sam bog zemlje in nebes. Kaj imate od bogov? Ničesar, nego golo življenje na zemlji. In kaj imate od velikega Neron? Zlato, čast, vino — tukaj,« in zvenče zleti cela pest zlatov nad množico, »tu je zlato. Vina naj prinese starka, da bo spraznjena zadnja kapljica iz njenih sodov! Neron, drugi Dijoniz²⁾, vam prinaša nov,

²⁾ Dijoniz, je ime grško bogu, katerega so Rimljani nazvali Bata (Dionysos-Bacchus). Častili so ga kot boga - varuha trte, vina, veselje, razkošja in so mnogokrat praznovali njegovo slovesnost. Da so ga bolj častili in slavili, so se vina prav hudo narskali, da so zgubili zavest in potem so divjali vsi nezavestni po mestu, po vaseh, po polji, po gozdih in so klicali: »Evoe Dionyse!« to je: »Pozdravljen bodi Dijoniz« ali prav po domače: »Živio Dijoniz!«

zlat vek! Kličite z menoj: »Evoe Neron Dijoniz!«

»Živi Neron Dijoniz!« vriskajo in tulijo pijanci; »nad bogovi je Neron! — Živio Neron Dijoniz!«

Spor skoči pokonci, srd mu je porudečil obličje, oči se mu svetijo.

»Hudobneži,« zakliče nad njimi, »pijanci — ali vas je zaslepilo vino, je-li kaka čarovnija zatemnila vaše počutke? Neron je Bog? Naj vas opomnim besedice, imena, in vaša nezavest bo izginila, vaš jezik bo jec-ljal: Britanik je to ime! Kedaj neki moré bogovi svoje brate?«

Prsi tujčeve se znebe krika divje zveri; tujec hoče planiti na mladeniča, a v tem trenutku se menda zopet skesa svoje razburjenosti.

»Britanik«, šepeta sam s seboj, »in on mu je podoben!« Glasno pa zakliče med molčeče zbog Sporovih besedi: »Ne poslušajte ga! Kaj vé grški deček o rimskih navadah? Kaj vé o smrti Britanikovi, katero sumničji le malovredno govorjenje? Neron, cesar Dijoniz, pa naj živi! Več denarja, več vina vam, kličite mu na zdravje!« »Grki so nezvesti!« tuli Navtil, vsakdanji gost, »tudi paglovec ta je nezanesljiv. Sputati nas hoče imperatorju; gorjé mu, ako si to drzne!«

¹⁾ Olimpija, bila je mesto v grški deželi Uidi na peleponeškem otoku. Tu so obhajali Grki igre, h katerim so zahajali vsi narodi tačas znanega sveta. Tu so se skušali borilci in tekmeči: bile so skušnje z vozmi, s konji; borili so se s pestmi; skušali so se s petjem in kdor je bil prvi zmagovalec, venčali so ga in ga slavili kot največjega junaka in ga spremljali z vso častjo na njegov dom.

moženja že 3720 K 32 h, vsota, ki je res velika in ki kaže, kako skrbno varčno je gospodaril stari odbor. Za zadnjo številko, ki smo jo morali dati zaradi praznikov preje v tisk, nam je došlo poročilo prepozno, zato naj organizacija oprostí. O lanskem društvenem delovanju najboljše govori poročilo, ki slove:

Strokovno društvo tekstilnega delavstva ljubljanske predilnice je imelo dne 16. marca 1910 svoj redni letni občni zbor. Predsednik Franc Kos otvori občni zbor pozdravi navzoče člane, nakar poda tajnik Josip Lenarčič tajniško poročilo: Društvo šteje 154 članov in članic. Pristopilo je 32 članic, izstopilo 19, umrlo 5 članov. Društvo je priredilo sveto mašo na Šmarni gori dne 16. maja 1909 in se je udeležilo Slovenske krščanskosocialne zveze v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem. Priredilo je tudi predpustno veselico pri Poljšaku, ki se je dobro obnesla. — Blagajnikovo poročilo slove: Tedenskih deležev 7116 po 12 h, skupaj 853 K 92 h, 32 vpisnin po 30 h, skupaj 9 K 60 h, dr. Iv. E. Krek daroval društvu 3 K, čistega dobička od veselice 280 K 74 h, skupaj torej 1147 K 26 h. Preostanek lanskega leta v blagajni in v hranilnici 3069 K 75 h. Stroškov je bilo leta 1909: Bolnikov je bilo 29, je skupaj 445 K 49 h, porodnic 8, skupaj 68 K, umrlo je 5 članov in članic, skupaj 45, vsega skupaj 558 K 49 h. Društvo je priredilo sveto mašo dne 16. maja pr. l. na Šmarni gori, plačali smo pevce, organista in cerkovnika 17 K 92 h, deputacija v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem 20 K, nagrada odboru 50 K, inserat za »Slovenca« od leta 1906 4 K, papir, črnilo in peresa 2 K 20 h, slika in znamke 1 K 50 h, skupaj 645 K 11 h. Torej je v hranilnici 3559 K 20 h, v blagajni 161 K 12 h, skupaj 3720 K 32 h. — Nato je bilo odobrenje revizorja, kateri je našel vse v redu. Potem je bil odbor konstituiran: Alojzij Lukner, predsednik; Valentin Kovač, njegov namestnik; Josip Lenarčič, tajnik; njegova namestnica Jožefa Porenta; Alojzij Pečnik, blagajnik; njegova namestnica Urška Kremžar; odborniki: Alojzij Zajc, Pavel Mlinar, Marija Eržišnik, Nežika Rejc, Ivanka Marjetič; namestniki: Valentin Dimnik, Ivan Počzenel, Josip Mihelič, Marija Glavič, Marija Pezdír; revizorji so: Vinko Zabukovic, predsednik; Josip Hribar, Marija Jeras.

L—r.

× × ×

Slovensko delavsko stavbeno društvo namerava zopet pričeti z zgradbo delavskih hišic, predvsem, da zazida štirinajst parcel, ki jih ima v Rožni dolini. Oni, ki želé, naj bi se jim stavila hiša, naj se zglasé pri združnem načelniku g. Alojziju Kocmur, podnevi v pisarni g. dr. Vladislava Pegana, odvetnika v Ljubljani, zvečer od 6. do 8. ure pa v prostorih »Prvega ljubljanskega delavskega konsumnega društva«, Kongresni trg št. 2.

Zasuti ima tudi nekaj plitvega stavbnega sveta. Ponudniki, ki bi bili pripravljene ta svet, ki leži v Rožni dolini, zasuti, naj se zglasé pri društvenem načelniku gospodu Alojziju Kocmurju v odvetniški pisarni g. dr. Vladimira Pegana v Ljubljani. Plačilo po dogovoru.

»Blagor Neronu, delilcu zlata! Blagor Neronu, delilcu vina! Živi Neron Dijoniz!« se glasi v ukanji v okrogu.

»Gorjé Rimu, gorjé!« Kakor sapa kakega duhá se čuje iz mladeničevih ustnic med besnim kričanjem.

»Molči, grška krastača, ako ne ti zamašim usta!« kriči Navtil in se vrže na mladeniča.

»Zamašite mu usta, obrekovalcu imperatorja!« kriče pijanci in ga hoté posnemati. Mladenič pa pričakuje hladno in mirno svoje osode.

Kar stopi predenj tujec. »Proč od nje ga!« jim zakliče, »pustite ga!«

Toda tudi njegov glas nima nič več moči nad brezumniki; hladni mir, zaničljivo smehljanje mladeničevo razsrđi še bolj Navtila; z eno roko potegne Spor, ki se mu ne brani, k sebi, z druge dvigne težki kameneni vrč, da žvižgaje leti v zraku. A kakor blisk se vrže tujec med Spora in suroveža, tako da pade posoda na tla. Udarčeva moč je oslABLJENA in ne udari mladeničeve glave, pač pa lahno zadene ob tujčevo čelo, da se takoj pokaže mala praska in svitile krvave kaplje teko v gosto, črno brado.

Pogled na kri, prelito po svojej krivdi, pripravi pijanca in njegove tovariše k zave-

Tobačno delavstvo.

Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza ima 3. in 4. t. m. (v nedeljo in ponedeljek) svojo glavno skupščino na Dunaju. Želimo naši »Zvezi« obilo uspeha. Naš list zastopa na skupščini urednik našega lista poslanec Gostinčar, ljubljansko krajno skupino pa Blejec Marija, Čatar Alojzij, Češnovar Ana in Savenz. »Avstrijska kršč. tobačna delavska zveza« jako marljivo in pridno deluje v korist in v prosepah tobačnemu delavstvu. Potrebno je, da se jo naše delavstvo krepko oklene. Nudi delavstvu lepe podpore, lasten slovenski list in kar je glavno: poteguje se z vsemi silami in močmi za dobrobit in za koristi tobačnega delavstva. Kdor pozna razmere po tobačnih tvornicah, zna, da sicer tobačna režiya v marsičem res izpolnjuje svoje dolžnosti, kakor n. pr. penzije, ampak kljub temu je tudi po tobačnih tvornicah veliko kričevih nedostatkov, ki se bodo in se morajo odpraviti in ki se bodo odpravili le, če bo delavstvo ne samo ene, marveč če bo delavstvo vseh tvornic nastopilo za to. Ročno delo se vedno bolj umika strojem, ki straše že malone po vseh oddelkih. Donašajo in bodo donašali tobačnemu erarju vedno večji dobiček, a tega dobička mora biti deležno tudi delavstvo. Kako pridejo n. pr. bivše cigaretné delavke do tega, da ko so se morale umakniti stroju, so pa zdaj, ko morajo veliko težje delati, slabše plačane in se postopa z njimi kakor svinja z mehomo. To, kar se je zgodilo bivši cigaretni delavki zdaj, se zgodi lahko čez nekaj časa kakih drugi delavski skupini. Saj reže že stroj tobak! In koliko je še drugih krivic, ki se zde morebiti majhne jahačem paragrafov, a ki dejansko oškodujejo delavstvo. Le pogledjmo delavstvo, ki je plačano na dan. Napraviti mora ravno toliko, kolikor lani, teden se pa kljub temu zaračuna le s pet in pol dneva. To so vse stvari, ki jih ne odpravi delavstvo ene tovarne, ki jih pa odpravi vse tobačno delavstvo. Zato se mora tudi v ljubljanski tobačni tvornici z vso silo agitirati in delovati na pristop k »Avstrijski krščanski tobačni delavski zvezi«.

Delavka nam poroča: Mi delavke zelo ljubimo naše »Podporno društvo« in hočemo storiti prav vse, da tudi v drugem desetletju svojega obstoja ne bo nazadovalo, marveč da bo lepo napredovalo. Osebito letošnjo desetletnico hočemo napeti vse sile in moči, da bo priljubljeno naše društvo s pristopom novih članic in članov res dostojno praznovalo svojo desetletnico. Ob tej priliki bi rada nasvetovala nekaj, kar se mi zdi, da bi zelo koristilo društvenemu razvoju. Po društvenih pravilih šteje odbor »Podpornega društva« deset odbornikov in odbornic. Gotovo je to število zadostovalo ob pričetku, zadostovalo tudi, dokler se je šlo zgolj za društven podporen namen in pri manjšem številu članov, ampak pri razvitem in vedno obširnejšem strokovnostanovskem namenu društva in tudi proti spletkam po društvenih nasprotnikih sedanje odborovo število ne zadošča več. Res, da je odborovo zaupništvo dobro izvedeno, toda posamezne delovske skupine in posa-

sti. Navtil obstoji ves okamenel; bled ko smrd mrmlja nekaj nerazumljivih besedi. A tujec se zravna po konci, oči mu kujejo bliske in igra krog njegovih ustien nekaj zaničljiv posmeh.

Pol onemogel pod močjo, s kojo ga je krepka tujčeva roka potegnila stran; pol onemogel pod duševnimi vtisi celega večera se sesede Spor rešilcu k nogam; zahvalo jec-ljaje ozira se mu v obličje. Tujec in veličast in obenem zaničevanje se mu odseva na obrazu, pokaže k vratam. »Idite!« govori gospodovaje možem, »hvalo vedite mojej dobri volji, da vas pustim tako brez kazni! Sram me je družbe pijanih morilcev. Idite, zapovedujem vam!« reče še enkrat in za-tepta z nogo ob ilovnata tla, ker se možje obotavljajo.

Molče ga ubogajo in tako se naglo izprazni gostilna. Drug za drugim izgine. V nečednej sobi ostane le še tujec z mladeničem in krčmarico.

Počasi se dvigne Spor in poda obe roki rešilcu. »Ni mi mar veliko za življenje, katero sem vam dolžan,« mu reče, »in vendar mi ni bilo dragocenejše, nego med danes in jutri. Zahvaljujem se vam s celega svojega srca. Lahko bi bili zaradi mene žrtva v bur-nem prepiru, kateri ste sami nakopali — to-

mezni oddelki morajo biti v še ožjem stiku z odborom, kakor so, to pa zato, da bodo o vse mdruštvenem delu poučeni najširši delovski krogi. Toplo zato priporočam, naj bi se pomnožilo število odbornikov in odbornic vsaj na dvajset in naj bi se poleg odbora volil na občnem zboru tudi pomožni odbor, kakor ga ima n. pr. »Slovenska krščansko-socialna zveza«. Prav bi zato bilo, da bi se na letošnjem društvenem zboru v tem smislu izpremenil § 9. pravil »Porpornega društva«, ker čimveč sodelavcev in sodelavk bo štel odbor, tim močnejše korenine bo društvo tudi pognalo med delavstvom.

—K.—s—c.

(Misel pridne naše cenjene somišljenice —K.—s—c je zdrava in vsega spoštovanja vredna. Čimpreje se odbor pomnoži, timbolje za stvar in za društvo, ker več oči več vidi in več glav več ve. — Ur.)

Med brati in sestrami.

Idrija. S policijo varujejo Boga. Tako je naslov neke notice v Tončkovem »Napreju«; čujemo, da je neki idrijski realec tožen, ker se ni odkril, ko je šel duhovnik s sveto popotnico k bolniku itd., končno piše: »Zadnji čas je, da se vse to odpravi, kar služi le klerikalizmu in brani vero s policijo.« Tako, sedaj nam je popolnoma jasno, kdo huj-ska delavce proti veri. Delavci, le za Tončikom, potem se pa tudi le njemu zahvalite, ako pridete v kako kazen. Tončiku pa pove-mo, da naj le hujska delavce proti veri, potem pa tudi mi ne bodemo molčali, kajti ravno na takem stališču, kakor isti realec, sta dva rudarja družinska očeta. Imena so na razpolago.

Iz Idrije. Lepi sadovi bivše mestne realke v Idriji se kažejo pri njej učencih. Ni še dve leti, ko sta se ustrelila v Ljubljani na pokopališču dva učenca z bivše mestne realke. In sedaj pred štirinajstimi dnevi se je zopet ustrelil pri vojaki v Sinju v Dalma-ciji neki Franc Japelj ob 9. uri zvečer, listek je pustil, na njem je bilo zapisano, mislim, da sem dobro učinijo. Vzrok je sedaj še neznan.

Sava. Znano je, da svobodomislecí ne verujejo ne v Boga, ne v druge verske resnice, posebno radi se pa norčujejo iz blagoslovov. A pri nas se je zgodilo, da se je blagoslov iz njih norčeval. Nek svobodomislec, ki bi bil jako rad okusil velikonočni »žegen«, pa v svoji družini nikogar ni imel, ki bi imel čas jedila k blagoslovom nesti — njegova družina je namreč opazovala procesijo iz svobodomiselné gostilne — najel je neko ženo, da mu je ona nesla k blagoslovu. Pa glej, blagoslovljena jedila so izginita. Ne vemo, kdo ni privoščil svobodomislecem blagoslovljeni hjedil, a vemo, da je bilo dotičnemu jako žal za pleče, četudi je bilo »žegnano«.

Izpod Možaklje. Da morajo naši socialni demokratje celo pred svojo boljšo polovico skrivati Kristanov evangelij, kaže sledeči slučaj: Žena nekega sodruga ne mara, da bi se njen mož zabaval z neumnosti tega lista, zato ga mu je v peč vrgla, kar bi vsaka poštena žena storila. A mož, da bi jej po-

da, vsi bogovi!« si seže v besedo, »vi ste ranjeni, malopridnež vas je zadel!«

»Praska, družega nič,« reče tujec smeh-ljaje. »Krčmarica ali pa njena sestra bo pač vedela za kako zdravilno obvezo, ki zatara vsakak sled do jutri. O hvali mi govoriš, deček? — Dobro, posveti mi svoje življenje, pravico imam nanj po starej navadi! Ali hočeš biti moj, ki sem te pridobil s svojo krvjo? Ali hočeš ljubljén biti s prijateljsko ljubeznijo in mi posvetiti ljubezen, zvestobo, kojih sem iskal, kakor daleč sega zemeljski krog, in jih vendar nisem našel — katerih še celo pri materi nisem dobil?«

Spor pokaže z roko v nebo. »Jaz nimam določevati o svojem življenju; zapadlo je črni bogovom« in jutri, prej, nego se nagne dan, se bo odločilo, ali vzamejo mojo žrtev ali mu obsodijo, da še dalje živim.«

Zopet zadene tujcu lastni bliskovi pogled govornika.

»Zaupal bom bogovom, da te mi ohranijo,« reče nato tujec. »Ali mi oblubiš, da,

Črni bogovi so podzemski bogovi ali bogovi na spodnjem svetu, ki so določevali o življenju ali smrti ljudi. Ljudje so jim delali obljube, zastavljali so jim celo svoje življenje, vse.

kazal, da on hlače nosi, pobaše neke stare papirje, menda je bil tudi poročni list zraven, na katerega je silno jezen. ne vemo zakaj, ter jih pomeče v peč. Žena pa vrže še vode na vrh. Stari papirji so bili oteti, ne pa »Naprejš«. Zgoreti je moral. Tako ni zmagal ne mož, ne žena, ampak voda. Sodrugi, vaša roka je slaba, ker jo klerikalna voda zmaga.

Trbovlje. Opazovanje, kako se je v Trbovlje došli Jaka iz Prusije s Francetom pogovarjal. Jaka: Dober dan, France, kako ti pa še kaj gre v teh prok . . . Trbovljah? — France: Boh daj, lej ga lej Jaka, od kod pa prirajžaš zdaj? — Jaka: Z Dajčlonta pridem, pa mislim tukaj za del fehtat. — France: Vejš kaj, narbulš je, če kar nazaj greš, zatu ker pri nas zdej hud . . . mlade ma. — Jaka: Kaku pa tu more bit, je ja pred več lejtm taku dobr blu tukaj v Trbovlj. — France: Je blu, pa zdej nej več, odkar so se njam krokodili zaredil, nej pr nas čist neč prida. — Jaka: Kaku ti misliš: krokodili zaredil. — France: Al nevejš, učasih smo njam zjecval, zdej so pa njam rori napelan, da kar Sava s šodrom ferhane zasuje. — Jaka: Glej no, tist je res luštn, ku nej treba zjecat. — France: Kaj tist, če nej treba zjecat, al pa voda pusot stoji, kamor stopš, takku de jo mormo učas du kolejna brest, jem mamo polovica nas kusepu u nogih fergift. — Jaka: Vejš kaj, France, zdej pa vidm, da tile Trbousk gaspudje morjo rejs mejt velik dnarja, ku takale reči dejlajo. — France: Gaspudje ga imajo ja, al pa mi delavci smo ubog hud . . . , ku nam neč ne privošjo. — Jaka: Vejš kaj, zdej, odkar so gaspudje bol študiran. je rejs slabši, kokar je blu negdaj. — France: Ja, je pa rejs, učasih se je dejl njam pukazu, zdej se pa kar v kancli štajgarju na papirju pukaže, ta numera more tulk kolna dat in una tulk. — Jaka: Al ne vejš, de je pupir puterpežliv; na popiri lohka vsaka numara da dost kulna, noter njam se murš pa fejt šintat, pa še neč ne zaslužiš. — France: Kaj pa misliš, ku so pa naš gaspudje taku zatelebjem. Kub jem še tulk kulna na dan spravl, tak b jem blu še use premal, pu jem kraj šparajo, pa delavcem ferdinst trgajo, po drugm kraj pa miljone pr vokr vun mečejo. — Jaka: Kaku je pa še kej gor na Terezi, al je še zmiram tist pjan žunier za betriblajterja? — France: Vejš kaj, tam gor pa že testament delajo, pred gnom taku retarirajo, kokr leta 1866 avstriska vojska pred Dajčlenderjem. — Jaka: Buh vej, kaj kej dunajsk gaspudje rečejo h tak birčoft, al nejmajo neč uči udprtih? — France: Al nejs puprejt ti, Jaka, reku, da na papiri se da use lpu dejlat, tud ogn se da gor namalat, če prou več na gori. — Jaka: Vejš kaj, France, pol grem pa kar nazaj v Dajčlont, še za dejl ne grem fehtat. Škoda za trbousk gverk, de se je taku spufu. Pa zdrav ostan, France.

Z lastnimi močmi.

Kake vžigalice kupujete? To naj vpraša vsak naš somišljenik svojega prijatelja, vsaka naša somišljenica svojo prijateljico.

ako te dobi prihodnji večer živega, se boš posvetil meni in mojej službi?»

»Obečam ti,« odvrne mladenič in dviguje roko, »seveda s tem pogojem, da ste blag mož in ne mislite, da sem ročen pomagáč k kakovemu slabemu dejanju.«

»Proseč pogled Ganimedov⁴ pač zadržuje blisk v Jupitrovej roki,« reče smeje se tujec. »Ne boj se, čist na duši in telesu bodeš ostal; razveseljeval se bom vonjave vijolice, ako se mi bo dozdevala medla in premočična dišava na gizdavem vetu, ki se mi ponuja v večnem preminjevanju.«

»In kako se zovete, kje je vaše domovje?« ga izprašuje mladenič. »Ali nimate sorodnikov, ali nimate nikakega prijatelja, da hočete neznanega mladiča, Spora, pridružiti svojej osodi?«

»Domicij je moje ime ter sem sam, prav sam,« reče tujec temnega obraza.

»Kakor jaz!«

»Kakor ti. Ali boš še odrekal samotnemu svojo ljubezen?«

Mladenič dene svoje nežne prste v desnico, ki mu jo ponuja tujec in opazi, da je nežna in bela, kakor njegova.

⁴ Ganimed je bil lep sin kralja Troja; Jupiter pa ga je vzela k sebi, da mu je bil za točaja.

(Dalje prihodnjič.)

Naše vžigalice so one, ki kažejo na ovitku med lipovim perjem dve bratski roki, ki držita slovensko zastavo in ki imajo napis: V korist obmejnim Slovencem. Samo te vžigalice povsod zahtevajte, kupujte! Naše gospodinje, ali imate v svojih kuhinjah povsod te vžigalice?! Ako jih nimate, takoj jih kupite! S tem koristite tudi našemu delu pri rešitvi onih slovenskih bratov, ki jih hoče tujec na meji potujčiti. Kupujte pri onih trgovcih, ki imajo naše vžigalice! Doslej smo bili vse premalo odločni pri zahtevi po naših vžigalicah. Odslej naj bo to drugače! **Naročila sprejema »Gospodarska zveza v Ljubljani«.** Trgovcem izrežite to notico iz našega lista in jim povejte: Naročila izpod originalnih zabojev po 50 zavitkov ali 5000 škatljic se izvršuje samo proti povzetju. Naročniki originalnih zabojev, ki žele vžigalice na poznejše plačilo, se prosijo, da navedejo tako pri naročitvi svoje reference. Zjednno se vsi naročniki naprošajo, d anatančno označijo zadnjo pošto in železniško postajo. **Torej v vse naše domove naše vžigalice v korist obmejnim Slovencem!**

Jesenice. Gorenjsko delavstvo, pozor! »Gorenjsko krščanskosocialno delavsko politično društvo« priredi dne 10. aprila popoldan ob pol štirih javen političen shod na Savi v »Delavskem domu«. Vaša dolžnost je, da pokažete, da ste pristaši S. L. S. in možje. Na tem shodu, ki bo za vse stanove, poroča o političnem položaju voditelj Slovenske Ljudske Stranke g. dr. Ivan Šusteršič. Mož, ki je zastopal delavske zahteve za splošno in enako volivno pravico za državni zbor. Mož, ki stoji na čelu stranke, ki je izdelala zakonski načrt za spremembo občinskega volivnega reda, po katerem pridejo delavci do zastopstva v občini. Mož, ki se bori za slovenski narod, da pride do svojih pravic, da bode tudi v tem enak drugim narodom, ker naš hočejo drugi narodi imeti le za hlapce. Mož, ki stoji na čelu stranke, ki je v opoziciji proti sedanji vladi, katera ne privošči slovenskemu ljudstvu drugega, kot vedno večje davke. Kmetje, udeležite se tudi vi v polnem številu tega shoda, na katerem bo govoril mož, ki stoji na čelu stranke, ki je izdelala zakon za izboljšanje planin, ker ravno v radovljiškem okraju bode imeli kmetje največjo korist. Pristoši S. L. S., vsi do zadnjega moža na shod! Ako bi kdo ne dobil vabila, naj se oglasi pri naših zaupnikih. Deseti april naj bode dan za celo Gorenjsko, dan sijajne manifestacije za načela S. L. S., dan, na katerem si bomo bratsko segli v roko ter dobili poguma za nadaljni boj.

Prometna zveza.

V nedeljo, dne 10. aprila 1910, ob 9. uri dopoldne priredi v Laškem trgu v hotelu »Narodni dom« krajna skupina »Prometne zveze Zidani most« svoj letni občni zbor. — Spored: 1. Pozdrav članov. 2. Volitev odborikov za leto 1910. 3. letni in blagajniški proračun. 4. Govor državnega poslanca dr. Benkoviča. 5. Razni predlogi in vprašanja. 6. Raznoterosti. — Somišljeniki in prijatelje prosimo, da se vsi udeležijo občnega zbora. Nihče ne ostani doma! Tudi ženo naj vsak somišljenik pripelje seboj. Vsak somišljenik naj prinese svojo društveno knjižico seboj.

Pozor, vsi člani »Prometne zveze«! V soboto, dne 2. aprila, ob 8. uri zvečer, ima skupina »Prometne zveze« v Ljubljani v gostilniškem salonu gospe Ang. Češnovar, Kolodvorske ulice št. 33, svoj mesečni sestanek. Vabijo se vsi člani, kakor tudi njih soproge, prijatelji in somišljeniki vabijo se, da se gotovo udeležijo tega sestanka; da niko ne izostane. Sestanek zna biti jako zanimiv zaradi razgovora o konferencah, delavskim provizijskem skladu južne železnice in o sklicanju javnega shoda »Prometne zveze« v Ljubljani. Torej, tovariši, v soboto, dne 2. aprila, vsi na sestanek in pripeljite svoje somišljenike in prijatelje seboj. — Kakor čujemo, se udeleži sestanka tudi državni in deželni poslanec monsignor dr. Žitnik. — Vodstvo skupine »Prometne zveze«: Koleča.

Naznanilo vsem članom »Prometne zveze«! Članom »Prometne zveze« se daje na znanje, da je za mesec april plačati 9 smrtnih slučajev po 5 h za sledeče umrle člane: 1. Cecilija Maurer, Linc; 2. Jožef Meicher, Dunaj Z. Z.; 3. Lorene Slama, Dunaj S. Z.; 4. Crescentia Hartner, Dunaj; 5. Ivan Woracz, Hütteldorf; 6. Jožef Schickinger, Urfahr; 7. Jožef Friesenbüchler, Dunaj; 8. Eva Grgurič, Sarajevo; 9. Mihael Reini,

Falkenau, Eger. — Torej skupno je plačati za 9 umrlih članov 45 h. — Ljubljana, dne 21. marca 1910. — Koleča, t. č. predsednik.

Jesenice. Osvetiti hočem ljubezen in edinost jeseniških rdečih železničarjev. Marsikdo se je pritoževal letos čez zimo in tudi naše rdeče bratce je spravil sneg v velik zadrego. Dne 16. t. m. so imeli obravnavo zaradi snega rpi kranjskegorskem sodišču. Pozvanih je bilo k obravnavi tudi več prič, da povejo, kako so se pozdravili rdeči junaki pri kidanju snega. S pričami se še ob priliki popečamo. Ko sem šel 16. t. m. s kolodvora, sem čul neke nove vrste godbo in pa veselo ukanje. Tovarišu sem rekel, da je gotovo kaka svatba, a ta mi začuden reče: »Kaj v postu naj bi bila svatba! Kaj še!« Opičja komedija se igra. Radoveden stopim bližje. Ko pridem do hišne številke 130, ti stoji ob novi občinski cesti neka obitelj. Povprašam kaj da opmeni ta muzika. Zovejo mi, da je bila obravnava v Kranjski Gorici, en sodrug je prestavljen v Gorico. Muzika se dela njemu v čast. Ni pa bilo nič muzikantov, marveč same muzikantije, ki so igrale na reno in pokrove. Imeli so tudi zastavo, a ne rdeče, marveč iz vreče! Zdej naj pa še kdo reče, da železničarski socialni demokrati niso rganizirani, ko so njihove žene tako izvrstne muzikantije! **Lisjakov namestnik.**

Pozor! 50.000 parov čevljev. Pozor!

4 pari čevljev za samo 8 K.

Zaradi plačilnih zaostankov mnogih velikih tvornic sem dobil naročilo, naj razpečam veliko zalogo čevljev globoko pod izdelovalno ceno. — Prodam torej vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 para čevljev na zadrgo za dame, rjavega ali črnega usnja, obšite in z močno podkovanimi podplati, zelo elegantne, najnovejše fazone. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 8 K. Pošilja se po povzetju

P. Lust, izvoz čevljev, Krakov št. 79/S.

Za neugajajoče se denar vrne, torej vsak poizkus izključen.

Mlado, staro,

Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2.40.

Kabinetna kakovost " " 4.80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Svarimo pred ponaredbami.

A. ŽIBERT

▲ LJUBLJANA ▲

PREŠERNOVA ULICA

**PRIPOROČA SVOJO VELIKO
ZALOGO ČEVLEJ
DOMAČEGA IZDELKA.**

**Veliki nakup zniža ceno
Veliki promet
omogoči veliki nakup**

Vsled tega gledam edino na veliki promet in prodajam blago po najnižjih cenah. Ne visoke cene, ampak veliki promet je moj dobiček, ker se blago hitreje proda, stranka je zadovoljna ker sveže blago po ceni kupi. Pri nakupu manufakturnega (gvaninega) blaga dobi se za moške ali ženske fino ali prosto blagovino se poslužiti tverke

R. Miklauc

**Ljubljana, Stritarjeva (Špi-
talska) ulica 5, to je glavna
trgovina. Podružnice tverde
so: Pri Škofu, Počarjev
trg (Sadni trg) v veliki mestni
hiši Pri Miklavžu, Medena**

ulica

V vseh teh trgovinah se bode-
te prepričali v veliki zalogi blaga
vseh vrst v nizkih cenah in pri-
jazni postrežbi

**Pazite natančno na
imenovane tverde!**

Na deželo se pošiljajo
vzorci poštnine prosio

Velika zaloga! Nizke cene!

Radi velike zaloge znatno znižane cene!!!

Ugodna prilika za nakup: vezenin, pri-
četih in izvršenih žen. ročnih del, idrijskih
čipk, vstavkov, svile, volne, bombaže i. t. d.

Velika izbira drobnega in modnega blaga:

rokavic, nogavic, ovratnikov, kravat i. t. d.

Predtisk in vazenje monogramov ter drugih risb.

- Primerna darila za godove in druge prilike -

Priloga se z veseljem

FR. MERSOL, Ljubljana, Mestni trg 18.

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

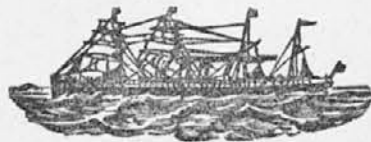
v kateri dobite vedno v veliki izbiri naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba poštna in zanesljiva.

Cene najnižje.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo
6 dni!

Samo
6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekmorska družba.

Veljavne vozne liste (Sifkarte) za francosko linjo
čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike
v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. SMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18 v novi hiši »KMETSKÉ
POSOJILNICE« nasproti gostilne pri »FIGOVCU«.

Gričar & Mejač

:: Ljubljana ::

Prešernova ulica št. 9

**priporočata svojo največjo
zalogo izgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otroke**

:: novosti ::

v konfekciji za dame

Lekarna „PRI KRONI“ Mr. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste

priporoča sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bole-
činam, steklenica 20 vin., 6 ste-
klenic 1 krono.
Kapljice za želodec, izvrstno,
krepilno in slast do jedi po-
spesujoče sredstvo, steklenica
40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kapljice zoper želodčni krč,
steklenica 50 vin., 6 steklenic
2 kroni 50 vin.
Kapljice proti zobobolu, ste-
klenica 20 vin.
Mazilo zoper pege, lonček 1 K.
Obliz za kurja očesa, brada-
vice in trdo kožo, mala škat-
ljica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatljica
30 vin.
Posipalni prašek, proti ognj-
vanju otrok in proti potenju
nog, škatljica 50 vin., 6 škatlic
2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju po
udih, steklenica 1 krono.
Ribijske olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstranitev
kurjih oces, bradavic in trde
kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odva-
jalno, krepilno in slast pospe-
sujoče sredstvo, steklenica 20
vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za lase, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrstno pripo-
moček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2
kroni 60 vin., in 4 krono 80 vin.
Železnate kroglice, proti ble-
dici (Bleichsucht) mala škatljica
70 vin., velika 1 krono 60 vin.

Matej Orehek :: Ljubljana

prodajalna v lastni hiši Kolodvorska ulica 26

Največja izbira raznovrstnega blaga kot:
izgotovljenih oblek domačega izdelka,
velika izbira klobukov in čepic, vseh
velikosti obuvala, perila, ovratnic, kov-
čekov za izseljence, srebrnih ur in ve-
rižic in vseh galanterijskih predmetov priporočam

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju
in kavi; **kri, moč, zdravje** dosežete
in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak
knjižico brezplačno

v lekarni **Trnkóczy** zraven rotovža v Ljubljani
ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet v l. 1908
čez 72 milijonov K.

Lastna glavnica kron 420.537.92

Stanje vlog
čez 20 milijonov K.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8, pritličje v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure 4¹/₂ 0⁰ brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik
zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4¹/₂ 0⁰ od vsakih 100 kron čistih 4.50 na leto.

Hsaniine knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje
po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje.

Dr. Ivan Sušteršič, predsed. **Josip Šiška**, stolni kanonik, podpred. Odborniki: **Anton Belec**, posest.,
podj. in trg. v St. Vidu n. L. **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in dež. posl. **Anton Kobi**, posest. in trg.
Breg p. B. **Karol Kauschegg**, veleposest. v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**,
sveinik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posest. in blag. »Ljudske posojil.«,
Ivan Pollak ml., tov., **Karol Pollak**, tov. in posestnik v Ljubljani. **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku.

Uzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 reg. zadruga z om. por. Kongresni trg št. 19
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do
12. ure po 4³/₄ 0⁰, to je: daje za 200 kron 9 kron
30 vinarjev na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik **A. Kalan** l. r., Kanonik **A. Sušnik** l. r.,
predsednik, podpredsednik.

Ivan Jax in sin v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo ::

voznih koles

Šivalni stroji za rodbino in obrt

